

København, den 28. september 2018

Til medlemmerne af Folketingets Retsudvalg og Justitsminister Søren Pape Poulsen

Vedrørende kriminalisering af voldtægt inden for dansk strafferet

Vi henvender os til jer i anledning af den fornyede debat om voldtægt og andre seksuelle overgreb, som er blusset op i forlængelse af nogle aktuelle voldtægtssager, hvor der er sket frifindelse.

I forbindelse med Danmarks tiltrædelse af Istanbulkonventionen (Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet) tilbage i 2014 konkluderede Justitsministeriet i et notat om de lovgivningsmæssige konsekvenser af Istanbulkonventionen, at konventionens artikel 36 med et krav om kriminalisering af voldtægt baseret på manglende *samtykke* ikke krævede en ændring af den danske strafbestemmelse om voldtægt.

Flere eksperter og aktører, herunder Joan-Søstrene, har imidlertid kritiseret ministeriets konklusion. Senest har også ekspertgruppen GREVIO – der er nedsat under Europarådet til at overvåge medlemslandenes implementering af Istanbulkonventionen – påpeget, at der foreligger en uoverensstemmelse mellem den internationale forpligtelse og den danske strafbestemmelse om voldtægt. GREVIO havde således følgende anbefaling i deres rapport fra november 2017, som er den første om Danmarks efterlevelse af Istanbulkonventionen udarbejdet af ekspertgruppen:

“GREVIO strongly encourages the Danish authorities to move away from the current sexual violence legislation and base it on the notion of freely given consent as required by Article 36, paragraph 1 of the Istanbul Convention. The absence of this is an important step towards holding perpetrators of rape accountable, notwithstanding that, for any number of reasons they did not have to resort to violence, threat of violence or duress. It would also allow the judiciary to focus, in the context of the surrounding circumstances of the case, on the assessment of the woman’s free will and the ability of the perpetrator to take notice of the woman’s will, instead of evidence of other constituent elements of fact. In order to bring Danish legislation in line with the full set of requirements of Article 36, GREVIO invites the Danish authorities to introduce criminal legislation that would cover the intentional conduct set out in Article 36, paragraph 1 c of the Istanbul Convention.”

I Joan-Søstrene håber vi, at I vil se nærmere på problemstillingen og være med til at sikre, at ofre for voldtægt og andre seksuelle overgreb i Danmark i fremtiden opnår den retsbeskyttelse, som de har krav på – en retsbeskyttelse, der samtidig afspejler den internationale forpligtelse, som den danske stat har påtaget sig ved at ratificere Istanbulkonventionen.

Desuden vil vi opfordre til, at der sker en udvidelse eller ændring af kredsen af medlemmer i Straffelovrådet forinden et kommende arbejde med modernisering af straffeloven for så vidt angår voldtægt og andre former for kønsbaseret vold og vold i hjemmet. Udover at sammensætningen af

Straffelovrådet fortsat er skæv, idet kun ét ud af otte medlemmer er en kvinde, er det væsentligt, at Straffelovrådet kan mønstre specialiseret juridisk viden om, hvordan kønsbaseret vold, herunder voldtægt og seksuelle overgreb er dybt kulturelt og historisk forankret. En modernisering af straffeloven bør derfor inkludere et køns- og ligestillingsmæssigt perspektiv integreret med det juridiske perspektiv. Det er væsentligt med mindst et medlem, der kan kombinere juridisk faglighed med specialviden inden for området kønsbaseret vold og vold i hjemmet, ofrenes perspektiv samt indsigt i internationale konventioner, især Istanbulkonventionen.

Vi stiller os gerne til rådighed, såfremt der måtte være et ønske om at få ovenstående uddybet ved individuelle møder.

Med venlig hilsen

Joan-Søstrene